

VERENIGING BEHOUD TWEKKELO

Aan de gemeenteraad van Enschede

Datum

10 januari 2008

Onderwerp

Locatiekeuze woonbotenhaven

Ons kenmerk

Adl_08011022_60

Geachte raad,

Het college van B&W heeft een besluit genomen over een locatie voor een woonbotenhaven. Aanstaande dinsdag komt het voorstel aan de orde in de vergadering van de Stadsdeelcommissie West. Het gaat om de locatie aan de zuidzijde van het Twentekanaal en aan de westzijde van de fietsbrug Tweekelerbrug

De Vereniging Behoud Tweekelo (VBT) heeft van meet af aan ernstige bezwaren geuit tegen deze locatiekeuze. Kort opgesomd betreffen onze bezwaren het volgende.

De procedure

1. In de vergadering van de Stadsdeelcommissie West van 19 april 2005 meldt wethouder De Weger dat de inbreng van de VBT "in het te houden onderzoek zal worden meegenomen." Hiervan is echter geen sprake geweest.
2. Het door wethouder Helder op 10 mei 2005 in de raad toegezegde brede en onafhankelijke onderzoek naar geschikte locaties door een extern bureau heeft nooit plaatsgevonden; in plaats daarvan is een ambtelijke notitie geschreven, die qua insteek op zijn minst arbitrair beschouwd kan worden.
3. In insprekreacties in de stadsdeelcommissie, in de 'miniconferentie woonboten' met collegeleden en in besprekingen met ambtenaren hebben wij telkens onze bezwaren beargumenteerd naar voren gebracht. Van de zijde van de gemeente is hierop tot op heden inhoudelijk niet gereageerd.

De ecologische verbindingzone

1. De woonbotenhaven is een majeure en onverantwoorde aantasting van de ecologische verbindingzone tussen Driene en Tweekelo. De beoogde locatie ligt midden in de toch al zeer bescheiden ecozone. In bijzijn van vertegenwoordigers van de provincie doet wethouder Buursink bij de opening van de eco-fietsbrug de uitspraak dat de fietsbrug deel uitmaakt van de ecozone. (N.B. In de constructie van de brug zit een passage voor klein wild). In de raadsvergadering van 30 januari 2006 hebt u besloten 'te bepalen dat de grens van de Ecozone aan de Enschedese kant komt te liggen ter hoogte van de fietsbrug'. Er is daarnaast nooit sprake geweest van de door het college genoemde 'overgangzone'.
2. "Voor de provinciale ecologische verbindingzones geldt dat er geen (grootschalige) ontwikkelingen mogen plaatsvinden die de realisering er van onmogelijk maken. Bestaande barrierewerking door infrastructuur dient waar mogelijk te worden opgeheven." (Bron: Streekplan Overijssel 2000+)
3. "Dieren in een ecologische verbindingzone zijn het meest gebaat bij een juiste inrichting en rust. (..) In dit kader bezien is een functiecombinatie met extensieve recreatie, zoals wandelen, fietsen en paardrijden langs de randen van het gebied, goed mogelijk.

Datum
jan 10 2008

Ons kenmerk
Adl_08011022_60

Pagina
2 van 19

Door wonen of bedrijvigheid in de verbindingszone zullen mensen zich vaker in de verbindingszone ophouden. Dit resulteert in een grotere verstoring en is daarom niet gewenst.

Een medegebruiksfunctie waarbij de minste verstoring zou ontstaan is een medegebruik van niet menselijke activiteiten."

(Bron: rapport "Ecologische verbindingszone Twekkelo – Driene" van GrontmijAdvies van februari 2005)

4. Graag wijzen wij u erop dat wij in de brief van oktober 2005 aan uw college reeds alternatieven hebben aangedragen die niet zijn meegenomen in de locatie analyse van uw college. Niet beoordeelde alternatieve locaties zijn bijvoorbeeld:
- De groenstrook tussen Go Planet en het kanaal, bij een langszijdevariant zelfs grote delen van de kanaalzijde tussen de fietsbrug en de Lonnnekerbrug. Ons inziens is onvoldoende inzichtelijk gemaakt dat hier beperkingen ontstaan ten aanzien van de bedrijvigheid op de industrieterreinen.
  - Buiten de gemeente Enschede op Hengelo's grondgebied, bijvoorbeeld de Zwaaiikom. Met de verplaatsing wordt een probleem voor de stedenband opgelost, een gezamenlijke oplossing ligt dan ook voor de hand.
  - Inmiddels zou ook de locatie van de ingestorte 'Hartmanhallen' overwogen kunnen worden, met een ontsluiting langs het kanaal. Ons inziens is onvoldoende inzichtelijk gemaakt dat hier beperkingen ontstaan ten aanzien van de bedrijvigheid op het distributiecentrum;

Uitbreiding van de woonfunctie

1. In Enschede is altijd de grootst mogelijke terughoudendheid betracht als het gaat om uitbreiding van het aantal zelfstandige wooneenheden in het buitengebied. In de Gids Buitenkans van de gemeente wordt deze lijn naar de toekomst onverminderd doorgetrokken. Nieuwe zelfstandige wooneenheden worden alleen toegestaan in het kader van de regelingen Rood-voor-Rood en VAB.
2. Realisatie van de woonbotenhaven met 8 ligplaatsen betekent in Twekkelo een uitbreiding van ruim 10% van het aantal zelfstandige wooneenheden.
3. Realisatie van de woonbotenhaven in Twekkelo is strijdig met het vigerende restrictieve beleid van de gemeente Enschede als het gaat om bouwen in het buitengebied. Op grond waarvan meent de gemeente voor zichzelf een uitzondering te kunnen maken?

Voor nadere informatie nodigen wij u graag uit de bijgevoegde documenten in te zien.

Het zal u waarschijnlijk niet verbazen dat wij ons afvragen hoe het allemaal zover heeft kunnen komen.

Men hoort aan om vervolgens onverstoord de eigen weg te blijven volgen. We voelen we ons dan ook allerminst serieus genomen.

Voldoende redenen om onze bezwaren nog eens gedocumenteerd aan u voor te leggen.

Met vriendelijke groet,
Vereniging Behoud Twekkelo

Esther van Andel
Secretaris

DOCUMENTATIE

1. Brief aan het college van B&W d.d. 5 oktober 2005	4
2. Inspraakreactie stadsdeelcommissie West d.d. 15 november 2005	8
3. Memo inbreng Miniconferentie Woonboten d.d. 18 december 2006	10
4. Inspraakreactie stadsdeelcommissie West 10 april 2007	12
5. Brief van de Natuur- en Milieuraad aan de raad d.d. 18 april 2007	14
6. Vlugschrift ecologische verbindingzone Tweekelo – Driene	16

Geacht College,

Graag willen wij een voorlopige reactie geven op de door uw college op 20 september 2005 voorgestelde vervangende locatie voor woonboten (DSOB stuknummer 11847).

De studie betreft een intern DSOB document waar een tweetal locaties met elkaar wordt vergeleken. Het betreft een locatie aan de noordzijde van het Twente kanaal ten westen van de Tweekelerbrug en een locatie aan de zuidzijde van het kanaal.

Wij willen u wijzen op een paar onjuistheden die genoemd zijn in de analyse:

- Er wordt gesteld dat de zoeklocatie ten zuiden van het kanaal volledig gelegen is op grond in eigendom van de gemeente Enschede. De contour, zoals deze nu is ingetekend, is echter deels gelegen op in particulier eigendom zijnde grond.
- In de door uw ambtenaren gegeven presentatie in het Groen Beraad is gesteld dat een eventuele ijsbaan tot aan de Tweekelerbrug zou grenzen. In dat geval valt ook de zuidelijke zoeklocatie binnen de genoemde 100 meter hindercontour. Zolang geen duidelijkheid bestaat over de exacte locatie van een eventuele ijsbaan wegen de bezwaren van een hindercontour ons inziens bij beide locaties even zwaar.
- De rol van een eventuele verkeerstuin is volgens ons in dit verband volstrekt niet aan de orde.
- Er wordt voorbijgegaan aan de indicatieve en feitelijke hindercirkel van Go Planet (geluidsoverlast). Overlast wordt nu al ervaren in Tweekelo (Burgemeester Stroinkstraat).
- De noordelijke locatie kan naar onze mening zeer goed aangesloten worden op de aanwezige verkeersstructuur en aanwezige parkeerruimte bij Go Planet. Ontsluiting van de noord- en zuidoever zijn beide relatief eenvoudig te realiseren. Ook hier zijn beide locaties ons inziens volledig vergelijkbaar.
- Gesteld wordt dat de ruimte aan de noordoever beperkt is en dat de noordelijke zoeklocatie te dicht bij de te realiseren waterretentie in de buurt komt. Gezien vanuit eigendomssituatie is dit een vreemde opmerking, aangezien alle grond tussen Go Planet, het spoor Enschede-Hengelo en deze waterretentie in eigendom is van de gemeente Enschede. Er is dan ook voldoende ruimte om de noordelijke zoeklocatie in noordelijke richting uit te breiden. Ook op het punt van beschikbare ruimte zijn beide zoeklocaties volgens ons vergelijkbaar, sterker nog aan de noordkant van het kanaal is veel meer grond in eigendom van de gemeente Enschede.
- Wij vragen ons af of de combinatie van waterretentie en woonbotenhaven wel zo onmogelijk is als u stelt. Op grond van welke argumenten kan dit niet?
- In de voorlichting die door uw ambtenaren enkele keren aan het Groen Beraad is gegeven, is nadrukkelijk gesteld dat de ecozone 800 m breed zou worden. Nu wordt opeens het getal van 500 m genoemd. Voor ons is dit een onaanvaardbare versmalling.
- Samengevat zetten wij de in het rapport genoemde criteria nogmaals op een rij, er ontstaat naar onze mening een andere conclusie:

<i>Criteria</i>	<i>Noordelijke kanaaloever</i>	<i>Zuidelijke kanaaloever</i>
Eigendomssituatie (gemeente)	++	--
Beschikbare ruimte	++	+
Hindercirkel ijsbaan	--	-
Hindercirkel industrielawaai	-	-
Wegontsluiting & parkeren	++	+
Bestemmingsplan	--	--
KE-contour vliegveld	--	--

Wij kunnen ons niet aan de indruk onttrekken dat het onderzoek dat in uw eigen beheer is uitgevoerd, van een zekere mate van vooringenomenheid getuigt.

Naast bovengenoemde opmerkingen vinden wij het zeer bevreemdend dat alleen deze twee locaties als zoeklocatie zijn aangewezen. Er is blijkbaar geen enkele poging gedaan om andere locaties nader te onderzoeken. Een goede locatie analyse beoordeelt volgens ons meer dan de twee nu onderzochte locaties.

Wij noemen hierbij enkele mogelijke andere locaties:

- De groenstrook tussen Go Planet en het kanaal.
- In het kanaal zelf aan de noord of zuidzijde ten westen van de Lonnekerbrug en ten oosten van de Tweekelerbrug.
- In de havens zelf, bijvoorbeeld op een locatie zoals de op dit moment heringerichte locatie Handelskade. Het is niet uitgesloten dat door 1 of 2 bedrijfsverplaatsingen er in de Havens West een locatie beschikbaar komt buiten bestaande hindercirkels. Onderzoek dient dit dan in ieder geval uit te sluiten.
- Buiten de gemeente Enschede op Hengelo's grondgebied, bijvoorbeeld de Zwaaiikom.

Er is geenszins sprake van een breed uitgevoerd onderzoek, zoals toegezegd door wethouder Helder in de raadsvergadering van 10 mei 2005 (zie bijlage).

Wij willen graag opmerken dat door de ambtenaren van de gemeente steeds is aangegeven (ook in een presentatie in een vergadering van Groen Beraad) dat de ecozone gehandhaafd blijft vanaf de Tweekelerbrug naar het westen. In onze optiek maakt de Tweekelerbrug impliciet onderdeel uit van de ecozone. Op dit moment wordt deze brug ook door bijvoorbeeld reeën gebruikt om te migreren tussen Tweekelo en Driene. Een woonbotenhaven op de zoeklocaties is ons inziens dan ook een onderbreking van de ecozone. Dit achten wij niet wenselijk.

Ten slotte willen wij u erop wijzen dat de geplande woonbotenhaven wat ons betreft valt onder de categorie 'grootschalige' woningbouw in het buitengebied. Door een woonbotenhaven wordt het aantal huishoudens in Tweekelo in één keer uitgebreid met ongeveer 10%. Dit achten wij niet wenselijk en bovendien in strijd met de principes van de 'rood-voor-rood'-regeling. Volgens ons staat een dergelijke woonboothaven haaks op het vigerende beleid van de gemeente Enschede, wat er onder andere op geënt is om verkeersaantrekkende activiteiten zoveel mogelijk te beperken.

Ondanks toezeggingen die er zijn gedaan in de stadsdeelraad blijkt op geen enkele wijze dat er rekening is gehouden met de nota "Tweekelo – Visie met Toekomst" die in het voorjaar 2005 is aangeboden aan de gemeente en op dit moment in behandeling is bij de gemeente Enschede.

Datum
jan 10 2008

Ons kenmerk
Adl_08011022_60

Pagina
6 van 19

Graag zien wij op korte termijn uw reactie tegemoet.

Mede namens de betrokken organisaties binnen het Groen Beraad verblijven wij,

Met vriendelijke groet,
Vereniging Behoud Tweekelo

Esther van Andel
Secretaris

Natuur- en Milieuraad Enschede
Stawel
Vereniging Behoud Usselo
Twentse Werkgroep Natuurbehoud

Een afschrift van deze brief is verstuurd aan:

- De Gemeenteraad van Enschede
- Het College van B en W van Hengelo
- De Gemeenteraad van Hengelo
- Stadsdeelcommissie West
- Woonbotenvereniging WAVE
- De leden van het Groen Beraad Enschede
- Dagblad TC Tubantia

Bijlagen – overzicht van besluiten:

Uit het verslag van de stadsdeelcommissie West 19 april 2005 blijkt:

"De Weger: De inbreng van de heer Overbeek namens de bewoners van Twekkelo zal in het te houden onderzoek worden meegenomen. De locatie van de woonboten komt in het onderzoek nader aan de orde. Dit wordt teruggekoppeld naar de commissie. Instemming met het voorstel betekent instemming met onttrekking aan het fonds reserve verbetering stad. De relatie met de veiligheidsgelden kan worden losgekoppeld. Het college zet alle ontwikkelingen rond de westkant van de stad in een masterplan, waarbij de raad zal worden betrokken. Besluit: het voorstel wordt als bespreekpunt geagendeerd voor de raad van 10 mei."

Uit het verslag van de raadsvergadering 10 mei 2005 blijkt:

"A/E/F 1 Instemmen met voorziening uit "Risico's voor bedrijven" ten behoeve van revitaliseren bedrijventerrein Havengebied en realisatie nieuwe aanleghaven voor woonboten – stuk nummer 11623

- 1. Kennisnemen van de in dit onderhavige voorstel beschreven samenhang tussen het bestemmingsplan Havengebied, de revitalisering van dit gebied en de woonbootproblematiek.*
- 2. Een budget beschikbaar te stellen, voor de maatregelen ten behoeve van het revitaliseren van het bedrijventerrein Havengebied, de aanleg van een nieuwe woonboothaven of de sanering van de woonboten in het Havengebied van € 1.100.000,00 ; waarvan € 100.000,00 is bedoeld als voorbereidingsbudget en € 1.000.000,- als uitvoeringsbudget.*
- 3. Instemmen met het voorstel dat de besteding van het onder punt 2 genoemde budget te zijner tijd aan de Raad wordt voorgelegd.*
- 4. De gemeentebegroting dienovereenkomstig wijzigen.*

Beslissing: gelijk aan het voorstel.

Het amendement van GroenLinks inhoudende:

- een budget beschikbaar te stellen voor maatregelen ten behoeve van het revitaliseren van het bedrijventerrein Havengebied van € 1.100.000,- ; en voor een breed onderzoek naar verschillende locaties voor een nieuwe woonboothaven aan het Twentekanaal;*
- te bepalen dat: het zoekgebied voor de nieuwe woonboothaven ligt tussen het Havengebied en de ecologische zone bij de fietsbrug over het Twentekanaal en dat alle mogelijke locaties in beeld worden gebracht met financiële onderbouwing voor de realisatie;*
- de huidige woonbootbewoners via hun organisatie WAVE de gelegenheid krijgen te participeren in het locatieonderzoek;*
- de Raad een definitieve beslissing neemt over de plek voor een woonboothaven en over de daarbij behorende realisatiekosten op grond van het door het College uitgevoerde, brede onderzoek;*

wordt ingetrokken met de toezegging van wethouder Helder dat het college bij de locatiekeuze een breed onderzoek zal laten uitvoeren."

Stadsdeelcommissie Enschede West
15 november 2005

Inspraakreactie VBT in vergadering stadsdeelcommissie West op 15 november 2005

Betreft: Bijdrage zoeklocatie woonboten

Graag willen wij een reactie geven op de voorgestelde vervangende locatie voor woonboten.

Zoals destijds door de raad is besloten zou er onderzoek plaatsvinden naar mogelijk nieuwe ligplaatsen voor woonboten in het Twentekanaal.

De studie betreft een intern DSOB document waar een tweetal locaties met elkaar wordt vergeleken. Het betreft een locatie in het Twentekanaal in Twekkelo, aan de Hengelose kant van de fietsbrug, en een locatie aan de andere kant van het kanaal.

Wij willen u wijzen op een paar onjuistheden in de analyse, zoals vastgelegd in onze brief college en raad. De brief is mede ondertekend door Natuur- en Milieuraad Enschede, Stawel, Vereniging Behoud Usselo en de Twentse Werkgroep Natuurbehoud.

Een kopie heb ik voor u meegenomen.

Er is geen sprake geweest van een breed uitgevoerd onderzoek, zoals toegezegd door wethouder Helder in de raadsvergadering van 10 mei 2005. In de stadsdeelcommissie van 19 april heeft wethouder De Weger toegezegd dat de inbreng van de Vereniging Behoud Twekkelo in het onderzoek zal worden meegenomen. Helaas blijkt van beide toezeggingen weinig terecht gekomen. Het bevreemdt ons verder dat wij als direct belanghebbende partij op geen enkele wijze betrokken zijn in het onderzoek.

Als vereniging hebben we in de vergadering van de stadsdeelcommissie met klem verzocht om hap-snap plannenmakerij in Twekkelo een halt toe te roepen. Er is behoefte aan een samenhangende kijk op het gebied. Met onze nota "Twekkelo, een visie met toekomst" hebben wij daar een bijdrage voor geleverd. De aanbevelingen van de stadsdeelcommissie om rekening te houden met onze toekomstvisie hebben klaarblijkelijk geen effect gehad.

Toen begin dit jaar voor het eerst over een locatie in Twekkelo gerept werd in een krantenartikel werd dat door de betrokken ambtenaar nog afgedaan als een terloopse gedachte, die verder nergens op gebaseerd zou zijn. Inmiddels weten we beter.

Als vervolgens blijkt dat er lopende het onderzoek al een uitgewerkte tekening van deze locatie rondgaat in het stadskantoor dan wekt dat weinig vertrouwen.

Worden we wel serieus genomen?

Wij kunnen ons niet aan de indruk onttrekken dat het eigen onderzoek van de gemeente tot een vooraf bepaalde uitslag moest leiden..

Een paar opmerkelijke zaken rond het onderzoek wil ik er nu graag even uitlichten.

De ecologische verbindingszone tussen Driene en Twekkelo blijkt ineens versmald van 750 naar 500 meter.

De zoeklocatie in Twekkelo ligt midden in de ecologische verbindingszone en vormt een onaanvaardbare inbreuk. Dit lijkt ons niet steekhoudend te onderbouwen.

De zoeklocatie aan de noordelijke kanaalzijde scoort objectief gezien beter. De gemeente heeft daar bovendien veel meer grond in eigendom, met directe aansluiting op bestaande infrastructuur

Het aantal ligplaatsen is bijna een keer zo groot als het huidige aantal woonarken en dat doet ons vrezen dat een jachthaven en sportfaciliteiten in het verschiet liggen.

Datum
jan 10 2008

Ons kenmerk
Adl_08011022_60

Pagina
9 van 19

Het onderzoek heeft zich beperkt tot twee locaties. Waarom? Er zijn meer alternatieven, zoals uit onze brief blijkt.

Door een woonbotenhaven wordt het aantal wooneenheden en huishoudens in Tweekelo in één keer uitgebreid met 15%. Op z'n minst lijkt dit strijdig met de bestaande uitgangspunten voor beleid voor het buitengebied.

De strekking van ons betoog zal u helder zijn:

Het stelt ons zeer teleur dat toezeggingen niet worden nagekomen.
Het onderzoek kunnen we allesbehalve serieus noemen.
De ecologische verbindingszone wordt opgeofferd. Dat is onbegrijpelijk.
Voor ons is een woonbotenhaven in Tweekelo niet aanvaardbaar.

Dank u voor uw aandacht.

MEMO t.b.v de Miniconferentie Woonboten 18-12-2006

Bijgesloten vind je de documenten van de VBT, die direct te maken hebben met de ecologische verbindingzone en de woonbotenlocatie. Zoals gisteren besproken moet er naar mijn idee onderscheid worden gemaakt in de vraagstelling. Allereerst, en mogelijk voor de VBT uitsluitend, moet het gaan om de vraag "Past een woonbotenlocatie in Tweekelo?".

Wij wijzen een locatie voor een woonbotenhaven af op grond van de volgende overwegingen:

4. In Enschede is altijd de grootst mogelijke terughoudendheid betracht als het gaat om uitbreiding van het aantal zelfstandige wooneenheden in het buitengebied.
5. Uit de opzet van de 'Gids ruimtelijke kwaliteit buitengebied zal dit zeer terughoudende beleid zal ook in de toekomst worden voortgezet.
6. Nieuwe zelfstandige wooneenheden worden alleen toegestaan in het kader van de Rood-voor-Rood regeling en de VAB-regeling.
7. Realisatie van de woonbotenhaven in Tweekelo met 20 ligplaatsen is volstrekt strijdig met vigerende restrictieve beleid van de gemeente Enschede.
8. Realisatie van de woonbotenhaven met 20 ligplaatsen betekent een uitbreiding met 20% van het aantal zelfstandige wooneenheden in het buitengebied van Tweekelo.
9. Op grond welke rechtsgrond zou voor de gemeente een uitzondering kunnen worden gemaakt?
10. Een woonbotenhaven met bijbehorende infrastructuur betekent een ingrijpende aantasting van het buitengebied: geluid, licht, verkeer, verrommeling (zie locatie bij Vredestein), weer een stuk verloren van het toch al bescheiden buitengebied van Tweekelo.
11. Een woonbotenhaven op de bedoelde locatie betekent een niet aanvaardbare inbreuk op de - toch al bescheiden- ecologische verbindingzone.

De oplossing van VBT voor de gemeente: koop de eigenaren van de woonarken uit. Of creëer in overleg met Hengelo ligplaatsen in de zwaairom (= een mooie Netwerkstad-oplossing).

Ook al zou de gemeenteraad anders hebben besloten, op grond van voortschrijdend inzicht kan een besluit in heroverweging worden genomen. De hierboven genoemde argumenten bieden daarvoor voldoende grond.

Alle overige argumenten moeten we in eerste instantie niet gebruiken, omdat ze eigenlijk maar zijdelings terzake doen en afleiden van de kernvraag: Past een woonbotenlocatie in Tweekelo? De andere argumenten zijn bijvoorbeeld:

- a) het amtelijk locatieonderzoek is vooringenomen (immers, de uitkomst was vooraf al bepaald);
- b) verplaatsing van de locatie naar de andere kant van de fietsbrug, buiten de ecologische verbindingzone (maar nog steeds in Tweekelo);
- c) de uitspraak van de RvS over wettelijke noodzaak tot verplaatsing van de woonboten;
- d) de rechtsongelijkheid tussen bedrijfswoningen en woonboten;
- e) waarom zo veel meer ligplaatsen dan het aantal boten dat verplaatst zou moeten worden;
- f) de belofte van een mooie houtwal om de woonbotenhaven landschappelijk in te passen.

De tweede vraag wil de gemeente graag centraal stellen "Past een woonbotenhaven in de ecozone?", terwijl we het antwoord van het college van B&W en de ambtenaren al kennen: "Ja."

Datum
jan 10 2008

Ons kenmerk
Adl_08011022_60

Pagina
11 van 19

Op deze vraag kan de VBT niet ingaan zonder eerst de vraag te stellen of een woonbotenhaven überhaupt in Tweekelo past. Het antwoord hierop staat hebben we op de vorige pagina al onderbouwd.:

Voor zover de vraag over inpassing in de ecozone toch aan de orde komt bieden de bijgevoegde documenten voldoende argumenten om ook deze vraag met "nee" te beantwoorden.

.....

A. Uit de zienswijze van VBT op de Nota van Antwoord van de gemeente op Toekomstvisie Tweekelo:

Nogmaals willen wij ons standpunt bevestigen dat het realiseren van een grootschalige woonbotenlocatie (20 ligplaatsen) ten westen van de Tweekelerbrug aan de zuidzijde van het Twentekanaal en niet acceptabel is en wel om de volgende redenen:

1. de locatie ligt in het Enschedese deel van de ecologische verbindingzone en vormt een absolute verstoring. Toename van verkeer, lawaai en lichtvervuiling betekenen een aantasting van het buitengebied in het algemeen en van de ecozone in het bijzonder;
2. uitbreiding van het aantal woonlocaties in Tweekelo met 20% is buitenproportioneel (in het Enschedese deel van Tweekelo gaat het zelfs om ruim 25%). Tot op heden is door de gemeente een zeer restrictief beleid gevoerd ten aanzien van uitbreiding van het aantal wooneenheden. (Overigens, waarom zou hier het 'rood voor rood'-regime niet van toepassing moeten zijn?)

B. Uit de flyer , die aan de gemeenteraadsleden is toegezonden over de ecozone:

"Om verstoring en versnippering binnen de PEHS te verminderen streeft de provincie naar het opheffen van de bestaande barrierewerking door infrastructuur. Het autoluw maken van bos- en natuurgebieden past eveneens binnen dit beleid. De bescherming en ontwikkeling van de PEHS richt zich voorts op het afstemmen van de water- en milieumomstandigheden op de natuurdoelen die voor het gebied zijn geformuleerd (t.w. ecologische verbindingzone). (...)

Voor de provinciale ecologische verbindingzones geldt dat er geen (grootschalige) ontwik-kelingen mogen plaatsvinden die de realisering er van onmogelijk maken. Bestaande barrierewerking door infrastructuur dient waar mogelijk te worden opgeheven." (Bron: *Streekplan Overijssel 200+*)

Waar het streekplan van de provincie Overijssel nog spreekt over het wegnemen van bestaande barrierewerking door infrastructuur, overweegt de gemeente Enschede om de ecologische verbindingzone te gaan belasten met de aanleg van een haven voor woonboten.

Daar waar juist sprake zou moeten zijn van –tenminste- "'afrondings'gebieden" (term uit streekplan) aan de randen van de ecologische verbindingzone.

Eenmaal aangetast is herstel niet meer mogelijk. Er moet ons met z'n allen veel aan gelegen liggen om deze unieke en kwetsbare ecologische verbinding maximale ruimte (van zwaairom tot en met fietsbrug) en bescherming te bieden. Een besluit daartoe kan maar één keer genomen worden.

Onderwerp: Inpraak m.b.t. woonbotenhaven in de Stadsdeelcommissie van 10 april 2007

Door de Vereniging Behoud Tweekelo is onlangs een definitief standpunt ingenomen over het realiseren van een woonbotenhaven in Tweekelo. Bij meerdere gelegenheden is door de VBT beargumenteerd gereageerd op de suggestie om de woonbotenhaven in Tweekelo in te richten. De VBT stelt zich op het standpunt dat er onderscheid moet worden gemaakt in de vraagstelling. Allereerst moet het gaan om de vraag "Past een woonbotenlocatie in Tweekelo?". En vervolgens zou de vraag aan de orde moeten zijn: "Past een woonbotenlocatie in de ecologische verbindingzone?"

Voor de VBT is het antwoord op beide vragen een helder "Nee" en wel op grond van de volgende overwegingen:

1. In Enschede is altijd de grootst mogelijke terughoudendheid betracht als het gaat om uitbreiding van het aantal zelfstandige wooneenheden in het buitengebied. Dit beleid kon en kan ook in Tweekelo rekenen op een breed draagvlak.
2. Uit de opzet van de 'Gids ruimtelijke kwaliteit buitengebied' blijkt dat dit zeer terughoudende beleid ook in de toekomst zal worden voortgezet.
3. Nieuwe zelfstandige wooneenheden worden alleen toegestaan in het kader van de Rood-voor-Rood regeling en de VAB-regeling.
4. Realisatie van de woonbotenhaven in Tweekelo met zo'n 20 ligplaatsen is volstrekt strijdig met vigerende restrictieve beleid van de gemeente Enschede.
5. Realisatie van de woonbotenhaven met 20 ligplaatsen betekent een uitbreiding met 25% van het aantal zelfstandige wooneenheden in het Enschedese buitengebied van Tweekelo.
6. Op grond van welke rechtsgrond zou voor de gemeente een uitzondering kunnen worden gemaakt?
7. Een woonbotenhaven met bijbehorende infrastructuur betekent een ingrijpende aantasting van het buitengebied: geluid, licht, verkeer, verrommeling (zie locatie bij Vredestein) en weer een stuk verloren van het toch al bescheiden buitengebied van Tweekelo.
8. Een woonbotenhaven op de bedoelde locatie betekent een niet aanvaardbare inbreuk op de - toch al zeer bescheiden- ecologische verbindingzone.

De oplossing van VBT voor de gemeente: koop de eigenaren van de woonarken uit. Of creëer in overleg met Hengelo ligplaatsen in de zwaairom. Dat zou een mooie Netwerkstad-oplossing zijn.

Het is van belang om nog even nader in te gaan op de consequenties van een woonbotenhaven voor de ecologische verbindingzone. Het streekplan van de provincie zegt hierover het volgende. "Om verstoring en versnippering binnen de PEHS (Provinciale Ecologische HoofdStructuur) te verminderen streeft de provincie naar het opheffen van de bestaande barrierewerking door infrastructuur. Het autoluw maken van bos- en natuurgebieden past eveneens binnen dit beleid. De bescherming en ontwikkeling van de PEHS richt zich voorts op het afstemmen van de water- en milieuomstandigheden op de natuurdoelen die voor het gebied zijn geformuleerd (*t.w. ecologische verbindingzone*). (...)

Voor de provinciale ecologische verbindingzones geldt dat er geen (grootschalige) ontwikkelingen mogen plaatsvinden die de realisering er van onmogelijk maken. Bestaande barrierewerking door infrastructuur dient waar mogelijk te worden opgeheven." (Bron: Streekplan Overijssel 200+)

Waar in het streekplan van de provincie Overijssel nog gesproken wordt over het **wegnemen** van bestaande barrièrewerking door infrastructuur, overweegt de gemeente Enschede om de ecologische verbindingzone te gaan **belasten** met de aanleg van een haven voor woonboten.

Daar waar juist sprake zou moeten zijn van –tenminste- "afrondings'gebieden" (term uit streekplan) aan de randen van de ecologische verbindingzone.

Eenmaal aangetast is herstel niet meer mogelijk. Er moet ons met z'n allen veel aan gelegen liggen om deze unieke en kwetsbare ecologische verbinding maximale ruimte (van zwaairom tot en met fietsbrug) en bescherming te bieden. Een besluit daartoe kan maar één keer genomen worden.

Andere zaken, die wel een rol spelen worden nu niet nader uitgewerkt, omdat ze eigenlijk maar zijdelings terzake doen en afleiden van de kernvraag: Past een woonbotenlocatie in Twakkelo?

Deze andere vragen zijn bijvoorbeeld:

- g) Waarom heeft het destijds in de stadsdeelcommissie toegezegde onderzoek door een extern bureau nooit plaatsgevonden? Nu is het gebleven bij een onderzoekje van ambtenaren waar zeer veel op valt aan te merken wat betreft kwaliteit en bedoeling ('vooringenomenheid').
- h) Wat wordt gedaan met de uitspraak van de Raad van State over het ontbreken van een wettelijke noodzaak tot verplaatsing van de woonboten?
- i) Wat wordt gedaan met de bezwaren van de gemeente Hengelo tegen een woonbotenhaven in de ecologische verbindingzone?
- j) Waarom zo veel meer ligplaatsen dan het aantal boten dat verplaatst zou moeten worden.

Aan de gemeenteraad van Enschede

Enschede, 18-4-07

Geachte leden Van de Raad,

In de vergadering van de Stedelijke Commissie op 10 april jl. is het onderwerp woonbotenhaven aan de orde geweest. Tijdens de vergadering werd door leden van de commissie opgemerkt dat de milieuorganisaties kennelijk geen bezwaar hebben tegen de aanleg van deze haven. Zij hadden geen bezwaarschriften ingediend en waren ook niet aanwezig ter vergadering.

Door een zeer betreurenswaardig misverstand waren wij daar inderdaad niet.

Het heeft ons verbaasd dat wij over de besluitvorming over dit onderwerp geen enkel bericht hebben ontvangen terwijl wij in eerde stadium een paar keer over deze zaak met de projectleiding hebben overlegd en in december zelfs nog uitgenodigd zijn voor een 'miniconferentie' met twee wethouders daarbij. In die bijeenkomst in kleine kring hebben wij duidelijk onze mening naar voren gebracht.

Omdat wij niet bij de vergadering van de Stedelijke Commissie aanwezig zijn geweest willen wij u graag ons standpunt doen toekomen.

Wij hebben ons altijd op het standpunt gesteld dat wij niet akkoord gaan met een woonbotenhaven op de genoemde plaats.

Wij hebben daar de volgende redenen voor.

Ten eerste verbaast het ons in hoge mate dat de woonboten weg moeten van de huidige ligplaats. Uit milieuoverwegingen is het niet te begrijpen dat er een hindercirkel is gelegen die wèl voor de woonboten geldt, maar die de bestaande bedrijfswoningen ongemoeid laat evenals alle omringende bedrijfspanden. Als een bedrijf zo hinderlijk is, dan is die dat voor iedereen en voor elk ander bedrijf en kan men niet selectief te werk gaan.

Daarbij komt de uitspraak van de Raad van State die een wettelijke noodzaak tot het verplaatsen niet ziet.

Daarnaast is het onbegrijpelijk dat, terwijl de gemeente Enschede conform het huidige bestemmingsplan 'buitengebied' een zeer terughoudende opstelling heeft voor uitbreiding van bebouwing, men nu opeens wel de mogelijkheid geeft voor een forse uitbreiding, voor het gebied van Twekkelo zelfs een zeer forse uitbreiding. Ook volgens de binnenkort vast te stellen 'Gids voor het Buitengebied', waarover wij diverse keren hebben gesproken met de samenstellers, is een dergelijke uitbreiding niet aan de orde.

Voor de aanleg van een woonbotenhaven in het Buitengebied is dan ook geen enkele rechtsgrond.

Uitgerekend in de geplande, ecologische zone tussen Enschede en Hengelo wordt nu zo'n woonbotenhaven ontworpen. Hierbij gaat het niet alleen om een haven, maar er hoort ook nog wat infrastructuur bij, er moet een weg aangelegd worden en bergingen worden gebouwd. Voor de fauna van de ecologische zone gaat het ook om verstoring door licht, geluid en verkeer.

Deze ecologische zone is al veel smaller geworden dan oorspronkelijk de bedoeling was. Bij de aanleg van de fietsbrug hebben twee toenmalige wethouders van beide gemeenten plechtig verklaard dat deze brug de grens van de ecologische zone zou zijn en toen is nadrukkelijk gewezen op de vorm van deze zone. Door nu te kiezen voor de aanleg van een woonbotenhaven in deze zone, maakt men de uitspraken van de toenmalige wethouders ongeloofwaardig en doet dit ernstig afbreuk aan de geloofwaardigheid van de politiek.

Datum
jan 10 2008

Ons kenmerk
Adl_08011022_60

Pagina
15 van 19

Deze ecologische zone, nota bene een deel van de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur, is daarbij des te belangrijker geworden doordat aan de oostkant van de stad de ecologische zones veel minder toegankelijk zijn geworden door de vele bebouwing die daar is gekomen.

De provincie heeft in het streekplan 2000+ daarover duidelijk gesteld dat men juist wil naar een vermindering van verstoring en dat men zich vooral richt op het afstemmen van alle factoren van water- en milieu ten gunste van de natuurdoelen die men daar wil realiseren.

Ook om deze reden is een verdere inperking van de ecologische zone in Enschede-west door de aanleg van een haven, geen reële zaak.

Het heeft ons dan ook zeer verbaasd dat een wethouder in de commissie durft te stellen dat wat hem betreft er ook een haven van wel 20 woonboten mag komen, terwijl het nu gaat om 6 woonboot- eigenaren.

Wij begrijpen ook wel dat uit financieel oogpunt een grotere haven lucratiever is, maar dat gaat dan wel ten koste van geloofwaardigheid en vooral van bewust omgaan met het milieu.

Gelet op het bovenstaande vragen wij u daarom in de komende raadsvergadering dit onderwerp geen hamerstuk te laten zijn, maar er zinvol over te discussiëren en het besluit te durven nemen niet akkoord te gaan met de aanleg van een dergelijke haven op die plaats.

Namens de Natuur- en Milieuraad

W.H. Arends

Enschede heeft beslissende stem in unieke ecologische verbindingszone voor Twente

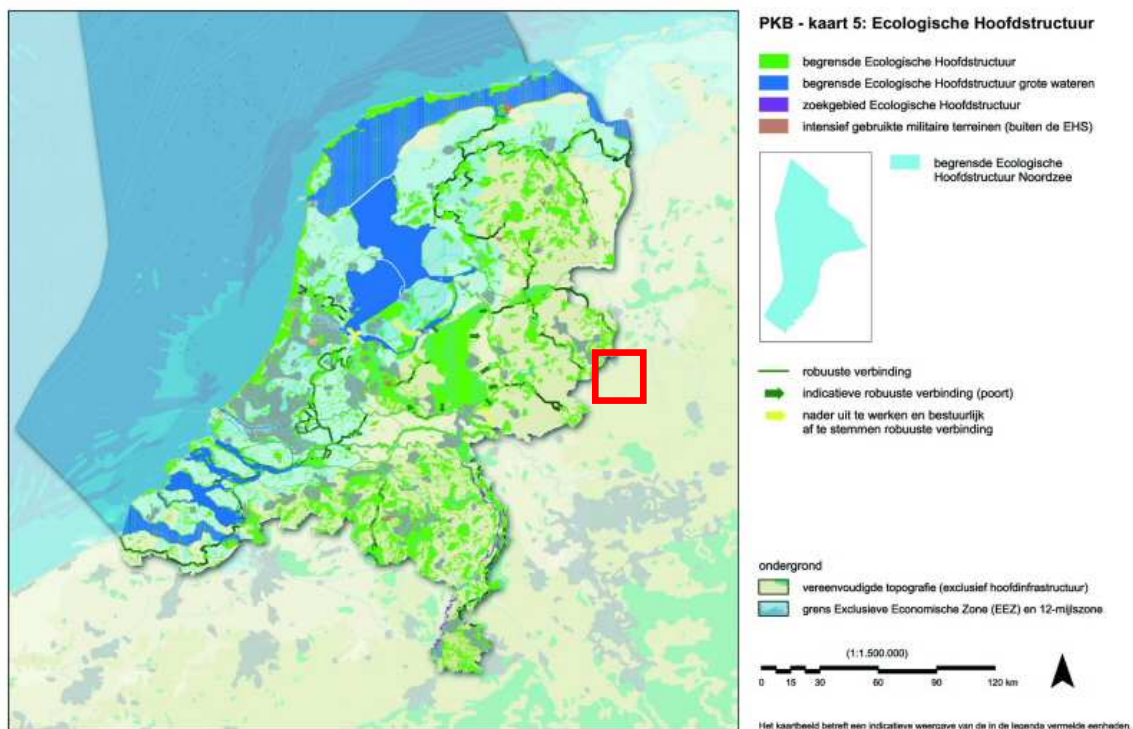
De laatste verbinding tussen natuurgebieden in zuidwest en noordoost Twente

BOEKELO – TWEKKELO – DRIENE

De natuurlijke verbindingen tussen de landschappelijk gebieden Driene, Twekkelo en Boekelo zijn niet vanzelfsprekend meer. De ecologische noord – zuid verbindingszone tussen Driene en Twekkelo is de laatste mogelijke verbinding in de ecologische hoofdstructuur van zuid-west naar noord-oost Twente. De verbinding Boekelo – Twekkelo - Driene, doorsneden door de A35, Twentekanaal en spoorlijn Enschede – Hengelo- maakt deel uit van de ecologische hoofdstructuur.

“De EHS is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur (plant en dier) in feite voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat de natuurgebieden hun waarde verliezen. De EHS kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur”

(Natuurbeleidsplan ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit)

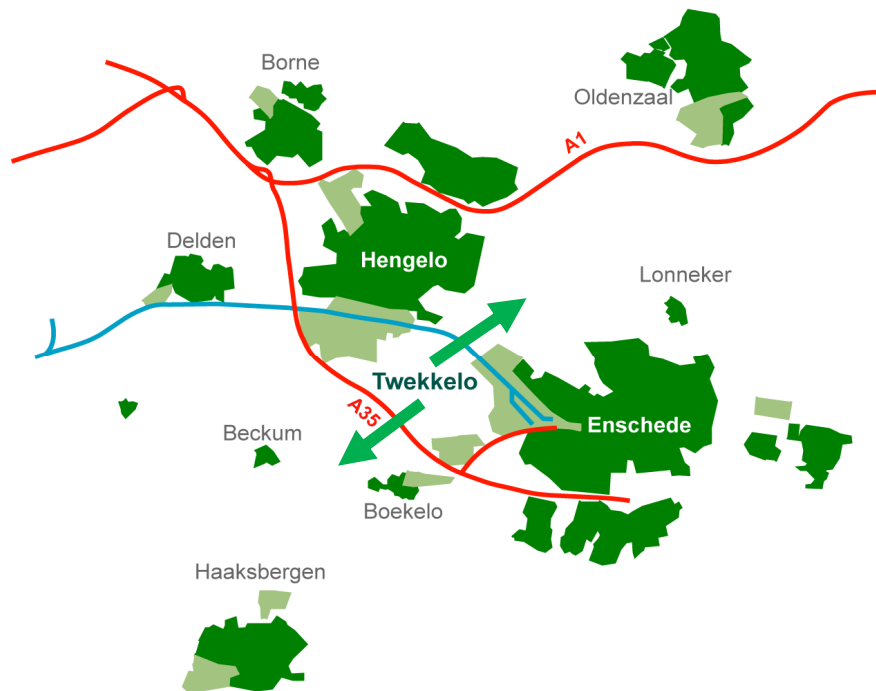
(bron: website van het ministerie)

Doel- en taakstellingen van de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (PEHS):

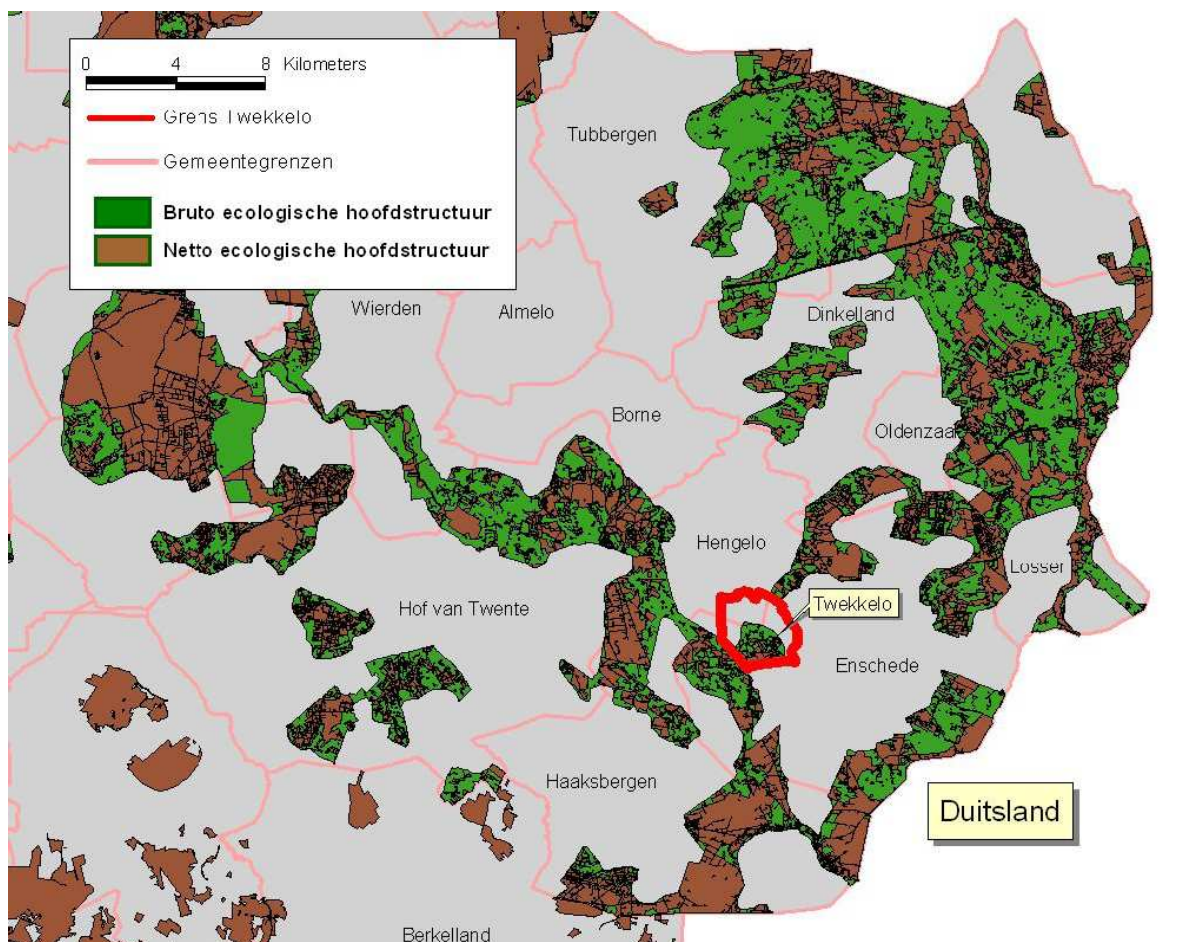
- De PEHS moet in 2018 ontwikkeld zijn tot een, ruimtelijk samenhangend, stabiel en duurzaam te behouden ecologische systeem
- Ontwikkelen van grotere eenheden natuur en meer aaneengesloten natuur
- Versterken van de interne samenhang van bestaande bos- en natuurgebieden
- Realiseren van ecologische verbindingen tussen bestaande natuur- en bosgebieden
- Scheppen van gunstige milieu- en wateromstandigheden
- Verminderen van versnippering en verstoring

Verbindingszones zijn een stelsel van kleine gebieden en lijnvormige elementen die onderdelen van de PEHS verbinden. De ecologische verbindingzone Boekelo – Tweekelo – Driene kenmerkt zich door het provinciale belang voor de samenhang van de natuur in de PEHS. (Bron: Streekplan Overijssel 2000+)

Boekelo – Twekkelo – Driene vormt de laatste ecologische verbingszone tussen zuidwest en noordoost Twente (op de lijn Haaksbergen – Oldenzaal)

“Een ecologische verbingszone is een natuurlijke verbinding tussen belangrijke, kwets-bare en bijzonder waardevolle natuurgebieden. Een ecologische verbingszone is gunstig voor plant en dier. Ze maken nieuwe plantengroei mogelijk en stellen de dieren in staat zich beter te verplaatsen. Vooral diersoorten waarbij migratie noodzakelijk is om te overleven gaan erop vooruit. Het ontbreken van ecologische verbindingen kan ertoe leiden dat bepaalde natuurgebieden met hun leefgemeenschappen geïsoleerd raken. Voor bepaalde diersoorten betekent dit een bedreiging in hun voortbestaan.”
(bron: Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier)

“Om verstoring en versnippering binnen de PEHS te verminderen streeft de provincie naar het opheffen van de bestaande barrierewerking door infrastructuur. Het autoluw maken van bos- en natuurgebieden past eveneens binnen dit beleid. De bescherming en ontwikkeling van de PEHS richt zich voorts op het afstemmen van de water- en milieumstandigheden op de natuurdoelen die voor het gebied zijn geformuleerd (t.w. *ecologische verbingszone*). (...)

Voor de provinciale ecologische verbindingzones geldt dat er geen (grootschalige) ontwikkelingen mogen plaatsvinden die de realisering er van onmogelijk maken. Bestaande barrierewerking door infrastructuur dient waar mogelijk te worden opgeheven.”

(Bron: Streekplan Overijssel 2000+)

Waar het streekplan van de provincie Overijssel nog spreekt over het **wegnemen** van bestaande barrierewerking door infrastructuur, overweegt de gemeente Enschede om de ecologische verbindingzone te gaan **belasten** met de aanleg van een haven voor woonboten.

Daar waar juist sprake zou moeten zijn van –tenminste- “afrondings’gebieden” (term uit streekplan) aan de randen van de ecologische verbindingzone.

Eenmaal aangetast is herstel niet meer mogelijk. Er moet ons met z’n allen veel aan gelegen liggen om deze unieke en kwetsbare ecologische verbinding maximale ruimte (van zwaaihoek tot en met fietsbrug) en bescherming te bieden. Een besluit daartoe kan maar één keer genomen worden.

Beoogde locatie woonbotenhaven

